

บทความวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารกับการบริหารจัดการ อุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย

สุภา จิรวัดนานนท์¹

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารกับการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทยและปัจจัยเชิงสาเหตุต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย จากการทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ มาสร้างกรอบแนวคิดในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ทำการศึกษาจากประชากรกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าของกิจการ ผู้บริหารและผู้จัดการในองค์การของสถานประกอบการการส่งออกเครื่องหนังไทยจำนวน 420 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม ด้วยสถิติเชิงพรรณนา เติงอนุमानและการวิเคราะห์โมเดลสมการเชิงโครงสร้าง ได้ค่าความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นที่มีความเชื่อถือสูงเท่ากับ 0.95 ผลที่ได้จากการศึกษาพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางตรงและทางอ้อมต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย

คำสำคัญ: คุณลักษณะผู้บริหาร การบริหารจัดการ การส่งออก เครื่องหนังไทย

¹ ปรัญญาคุณฐิบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยสยาม

RESEARCH ARTICLE

Relationship between the executive characteristic and the
management of Thai leather industry exporting

Supa Jirawatthananon

Abstract

The research study of the relationship between the executive characteristic and the management of Thai leather industry exporting. The purpose of the study is twofold namely, (1) To study the personnel characteristic of the executive that related to the industry of Thai leather exporting, (2) To study the factors of performance management in the Thai leather exporting industry. Using to review of literature, concepts, theories and researches which composing framework to study the relationship between the different variables. The sampling groups are composed of business firm owners, executives and managers leather exporting organizations, totally 420 respondents who are employed in the organizations. Collecting data by using questionnaires which analysis confirmed query with high reliability that is equal to 0.95 for composition. The statistics for data analysis is percentage, mean, standard deviation and chi-square use for testing hypothesis and analysis of structural equation model (SEM) in order to find out that the personnel characteristic of the executive has related direct and indirectly to the management in Thai leather industry exporting.

Keywords: The characteristic executive Management Exporting

Thai leather

บทนำ

อุตสาหกรรมเครื่องหนังไทยมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากสามารถสร้างรายได้เป็นจำนวนมากจากหนังดิบ หนังฟอกและ อุตสาหกรรมการแปรรูปหนังสัตว์ไปเป็นเครื่องหนังอีกหลากหลายประเภท อาทิเช่น รองเท้าหนัง กระเป๋าหนัง เสื้อผ้าที่ทำจากหนังและอื่น ๆ โดยผลผลิตที่ได้สามารถ นำมาจำหน่ายทั้งในประเทศและส่งออกจำหน่ายยังต่างประเทศได้ด้วย ซึ่ง สามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาในแต่ละปีเป็นจำนวนเงินหลายหมื่นล้านบาท ส่งผลให้เกิดการสร้างงานในประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะแรงงานฝีมือที่มีอยู่ในภาคอุตสาหกรรมนี้ (กรมส่งเสริมการค้าส่งออก, 2554)

อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมเครื่องหนังไทยได้ประสบกับปัญหาต่าง ๆ เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้แก่ ปัญหาการบริหารจัดการ การขาดแคลน วัตถุดิบ การขาดแคลนแรงงาน การผลิต ตลาดส่งออก การเงิน การบริหารจาก ภาครัฐ นโยบายและมาตรการจากประเทศคู่ค้าแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อ อุตสาหกรรมเครื่องหนังไทยทั้งสิ้น แต่ปัญหาดังกล่าวมานี้อาจหมดไปหรือได้รับการ แก้ปัญหาให้ดีขึ้นได้หากมีการบริหารจัดการอุตสาหกรรมที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จากผู้บริหาร หากผู้บริหารองค์กรขาดภาวะผู้นำ ขาดองค์ความรู้ด้านการบริหาร จัดการและการพัฒนาองค์กรแล้ว อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการอย่าง มาก เช่น หากผู้บริหารขาดประสบการณ์ ขาดความเชี่ยวชาญในการบริหารงาน ขาดวิสัยทัศน์และขาดการวางแผนที่ดี จะทำให้การบริหารจัดการด้านโครงสร้าง องค์กรไม่ชัดเจน เกิดความสับสนในระบบการทำงานและการประสานงานใน องค์กร เมื่อองค์กรขาดการบริหารจัดการที่ดี ก่อให้เกิดผลกระทบต่อ อุตสาหกรรมและทำให้มีปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ตามมา เช่น หากเกิดการตัดสินใจ ผิดพลาดอันส่งผลให้การจัดการระบบการผลิตมีปัญหา ซึ่งจะทำการผลิตสินค้าไม่ทันจึงต้องเร่งทำการผลิตก่อให้เกิดต้นทุนการผลิตสูงขึ้นหรือบางครั้งมีการส่งมอบ

สินค้าให้กับลูกค้าล่าช้าเกินกำหนดทำให้เสียเครดิตและต้องจ่ายค่าปรับตามข้อตกลงที่ให้ไว้กับลูกค้า ซึ่งส่งผลให้องค์การขาดความน่าเชื่อถือและมีรายได้ลดลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับอุตสาหกรรมการส่งออกซึ่งต้องการมาตรฐานการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ดีอันเนื่องจากการแข่งขันสูงในตลาดต่างประเทศ การบริหารงานผิดพลาดของผู้บริหารที่ขาดภาวะผู้นำจะส่งผลกระทบเป็นอันมากต่อการส่งออกเครื่องหนังไทย ในทางตรงกันข้าม หากผู้บริหารองค์การมีวิธีการบริหารจัดการภายในที่ดีและมีความเหมาะสมมากเพียงใด ย่อมส่งผลต่อการส่งออกเครื่องหนังไทยมากขึ้นเพียงนั้น

ดังนั้นการศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะผู้บริหารเกี่ยวกับภาวะความเป็นผู้นำขององค์กรในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย จึงเป็นการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้บริหารกับการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทยและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ แก้ไขปัญหาและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป อันเนื่องจากความสำคัญของอุตสาหกรรมเครื่องหนังไทยที่มีต่อระบบเศรษฐกิจไทยด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับนักท่องเที่ยว ก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องมีการจ้างแรงงานและสร้างรายได้ ด้านการส่งออกสามารถนำเงินตราต่างประเทศเข้ามาแต่ละปีเป็นจำนวนมากได้ส่งผลให้ทางภาครัฐมีรายได้จากภาคอุตสาหกรรมนี้เพื่อการพัฒนาประเทศและจากสภาพปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมเครื่องหนังไทย เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทยให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทยโดยรวมของสังคมและประเทศชาติ

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย

2. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตพื้นที่ เป็นอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังที่มีขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดย่อม สถานที่ตั้งในประเทศไทย

2. ขอบเขตประชากรกลุ่มตัวอย่าง เป็นบริษัทส่งออกเครื่องหนังที่เป็นสมาชิกของกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ประชากรกลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าของกิจการ ผู้บริหารและผู้จัดการในธุรกิจเครื่องหนังไทย

3. ขอบเขตเนื้อหา สภาพปัจจุบันของคุณลักษณะผู้บริหารเพื่อการบริหารจัดการที่อยู่ในสถานประกอบการการส่งออกเครื่องหนังไทย

4. ขอบเขตด้านเวลา ในการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล เริ่มต้นดำเนินการวิจัยในเดือนสิงหาคม 2554 และเสร็จสิ้นสรุปผลการวิจัยในเดือนธันวาคม 2555

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์เกี่ยวกับผู้บริหารในองค์กรสามารถบริหารจัดการและพัฒนาความสามารถด้วยศักยภาพภายในตัวตลอดจนประสานกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายนอกเพื่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทยให้เพิ่มขีดความสามารถเพื่อการพัฒนาองค์การให้มีประสิทธิภาพการส่งออกด้วยมูลค่าและปริมาณที่เพิ่มขึ้นตลอดจนการแข่งขันในระดับโลกได้ด้วยการขยายตลาดได้มากขึ้น

ประโยชน์ทางด้านวิชาการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางภาครัฐและเอกชนสามารถนำไปประยุกต์หรือต่อยอดองค์ความรู้ทางด้านการจัดการต่อไปเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน สังคมและประเทศชาติต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ

Drucker (2002) เสนอเกี่ยวกับการบริหารจัดการยุคใหม่ด้วยการบริหารว่าเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับมนุษย์ (Management is about human being) ในการนำความสามารถมาร่วมกันเพื่อผลิตผลงาน การบริหารจัดการภายในองค์การ นอกจากกระบวนการปฏิบัติงานและการรายงานหรือการสื่อสารของกลุ่มคนที่ทำงานร่วมกันรวมทั้งการมีงบประมาณเพียงพอในการดำเนินงาน ขณะเดียวกันเมื่อมีองค์การย่อมมีผู้นำ (Leader) ในองค์การซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จ องค์การใดมีนักบริหารเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพจะเชื่อได้ว่า มีความเจริญก้าวหน้าและสามารถทำให้วัตถุประสงค์ตลอดจนเป้าหมายขององค์การบรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ การที่จะทำให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การบรรลุผลสำเร็จได้นั้น องค์การจะต้องมีระบบการบริหาร (Administrative system) หรือระบบการจัดการ (Management system) ที่มีประสิทธิภาพและจะต้องเป็นกระบวนการ (Process) (ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ, 2550:1-2)

สำหรับผู้บริหารในองค์การจะเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการดำเนินงานขององค์การเพราะจะเป็นผู้ดูแลควบคุมให้คนปฏิบัติงานทุกคนมีความรับผิดชอบหน้าที่การทำงานตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จลุล่วงด้วยดีของการปฏิบัติงานร่วมกัน (เฉลิมพงศ์ มีสมนัย, 2549:370) ดังนั้นการมีภาวะความเป็นผู้นำจึงเป็นคุณสมบัติที่สำคัญยิ่งของนักบริหารทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้บริหารระดับสูงเพราะต้องรับผิดชอบต่อความสำเร็จของวัตถุประสงค์ส่วนรวมขององค์การด้วยทฤษฎีภาวะผู้นำ มีองค์ประกอบดังนี้

1) แนวทางคุณลักษณะ (Trait approach) เป็นการเน้นหาคุณลักษณะทั่วไปของผู้นำเพื่อเปรียบเทียบกับบุคคลที่ไม่ใช่ผู้นำ

2) แนวทางพฤติกรรมนิยม (Behavior approach) เป็นการจำแนกประเภทผู้นำจากพฤติกรรมที่แสดงออกมา

3) แนวทางทวิปฏิสัมพันธ์ (Dyadic approach) เป็นการเน้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตาม

4) แนวทางสถานการณ์ (Contingency approach) เป็นการอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประเภทของผู้นำกับลักษณะของสถานการณ์

5) แนวทางการเปลี่ยนแปลง (Transformational leadership) เป็นการใช้ภาวะผู้นำเพื่อเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ในการปฏิบัติงานขององค์การให้เอื้ออำนวยต่อการบรรลุประสิทธิผลยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม คุณลักษณะพิเศษภายในตัวของผู้บริหารจะส่งผลกระทบต่อความมีภาวะผู้นำที่มีอิทธิพลต่อกิจกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลและส่งผลต่อผู้ปฏิบัติงานให้สามารถทำงานจนกระทั่งบรรลุวัตถุประสงค์หรือบรรลุจุดหมายที่ได้กำหนดไว้ในสถานการณ์หนึ่ง ๆ ตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์นั้น ๆ ด้วย แต่การเป็นผู้นำที่มีความสามารถนอกจากจะทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามแล้ว ยังต้องสามารถทำให้แต่ละคนปฏิบัติงานได้ดีที่สุดด้วยความเต็มใจ ด้วยการสร้างบรรยากาศของการทำงานให้มีความสุข ความกระตือรือร้น ก่อให้เกิดโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดเวลาได้อีกด้วย ดังนั้นคุณลักษณะผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเปี่ยมไปด้วยประสบการณ์และทัศนคติ จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการนำองค์การไปสู่การบรรลุเป้าหมายตรงตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ คุณลักษณะดังกล่าวประกอบไปด้วย

1) คุณลักษณะของผู้บริหาร (The Executives' characteristics)

เนื่องจากลักษณะผู้บริหารที่ดี ตามหลักการบริหารจัดการของ Boylan (2003:6) ต้องเป็นผู้เสียสละและทำงานอย่างเอาใจจริงกับงานส่งออก โดยจากประสบการณ์ที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวตนเองสามารถแสดงถึงความเป็นอัจฉริยะ 3 ด้าน

คือ คิด พูดและสิ่งที่ทำ (Thought, talk and thing) ซึ่งประกอบไปด้วย 1.1) อายุของผู้บริหารเป็นการบ่งบอกถึงความเชื่อถือ การมีประสบการณ์ 1.2) เพศ 1.3) สถานภาพ 1.4) ระดับการศึกษา เป็นเครื่องชี้ถึงความสามารถมีทักษะในหน้าที่ และการจัดการนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ศักยภาพในการรับรู้ การสื่อสาร การมีไหวพริบ ความว่องไวในการตอบสนองและพิจารณาตัดสินใจแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

2) ประสบการณ์ (Experienced)

เนื่องจากจำนวนปีประสบการณ์ในการส่งออกหมายถึง การสะสมของความรู้ที่มาจากความสำเร็จและความล้มเหลวที่มีผลต่อความเสี่ยงในการส่งออก Leonidou (1998:28) กล่าวว่า โดยเฉพาะประสบการณ์ในการส่งออกเป็นกลยุทธ์ที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับการส่งออก

3) ทักษะ (Attitude)

ทัศนคติ คือสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ ความคิดเห็นอันเกิดจากอารมณ์และความรู้สึกในการตอบสนองสิ่งเร้าจากภายนอกสถานการณ์ที่แตกต่างกันไป และแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ ว่าพอใจหรือไม่พอใจ

Porter (1990) เสนอแนวคิดห่วงโซ่คุณค่าซึ่งจำแนกวิธีการสร้างคุณค่าตามความต้องการ ความพึงพอใจและความสัมพันธ์กับลูกค้า มีกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ขึ้นมารวมทั้งสร้างเครือข่ายส่งมอบคุณค่าด้วยวิธีการจัดการห่วงโซ่อุปทาน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดหาวัตถุดิบเพื่อการผลิต ส่วนประกอบและเครื่องจักร การแปรรูปอย่างมีประสิทธิภาพเป็นสินค้าสำเร็จรูปและการจัดส่งไปยังปลายทางสุดท้าย

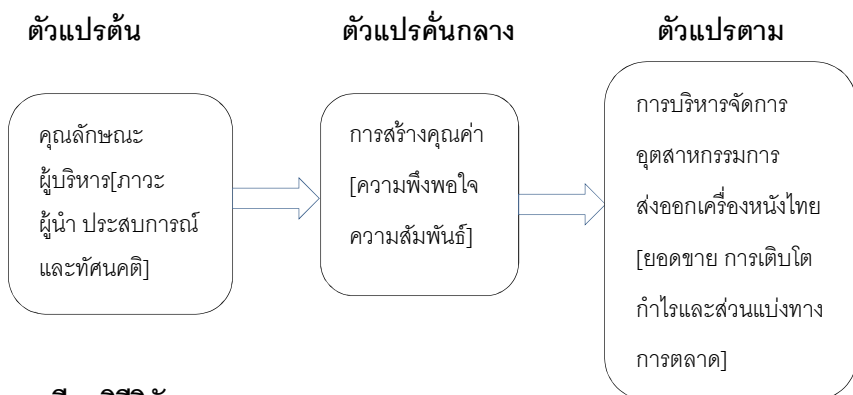
องค์ประกอบตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ คือ คุณลักษณะผู้บริหาร ประกอบด้วยตัวแปรสังเกต ซึ่งเป็นตัวชี้วัด คือ ภาวะผู้นำ ประสบการณ์และทัศนคติ

ตัวแปรคั่นกลาง คือ การสร้างคุณค่าเป็นการเพิ่มพูนมูลค่าในกับผลิตภัณฑ์ด้วยการออกแบบสินค้าเป็นรูปแบบต่าง ๆ ตามความต้องการของลูกค้าและตลาดต่างประเทศ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกต ซึ่งตัวชี้วัดคือ ความพึงพอใจและความสัมพันธ์

ตัวแปรตาม คือ การบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย ประกอบด้วย ยอดขาย การเติบโต กำไรและส่วนแบ่งทางการตลาด ซึ่งเป็นตัวชี้วัดประสิทธิผลการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย

กรอบแนวคิด

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นการใชการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) เพื่อให้ได้ตัวอย่างที่ครอบคลุมลักษณะขนาดของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดย่อม ประเภทผลิตภัณฑ์รวมทั้งประเทศของบริษัทที่ทำการส่งออก เป็นการวิจัยประเภทรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้วิธีการเชิงนิรนัย (Deductive) ในการนำเอาแนวความคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้มีผู้ศึกษามาแล้วในอดีตเพื่อนำมาทดสอบสมมติฐานตามกรอบความคิดเพื่อพิสูจน์ตัว

แปรเชิงสหสัมพันธ์ (Correlation) และหาผลสรุปตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ บริษัทที่ทำการส่งออกเครื่องหนังที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมส่งเสริมการส่งออกกระทรวงพาณิชย์ และมีรายชื่อใน Thailand's Exporters Directory จำนวน 649 แห่ง ส่วนกลุ่มตัวอย่าง คือเจ้าของกิจการ ผู้บริหารและผู้จัดการในองค์กรของสถานประกอบการส่งออกเครื่องหนังไทยจำนวน 420 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item-Objective Congruence) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ครอนบาคอัลฟา (Cronbach alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่มีความเชื่อถือสูงเท่ากับ 0.95 สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามมีจำนวนเท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. ขอนหนังสือเป็นทางการจากทางสาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยสยาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทยในการตอบแบบสอบถามตามจำนวนที่กำหนด
3. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามในจำนวนที่กำหนดโดยมีระยะเวลาของการได้รับแบบสอบถามคืนครบถ้วนโดยสมบูรณ์เป็นเวลา 4 สัปดาห์

4. ดำเนินการรวบรวมข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามที่
ตรวจสอบความถูกต้องครั้งสุดท้ายก่อนป้อนข้อมูลเข้าโปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อ
การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแบ่งออกเป็นสองส่วนคือ
หนึ่ง สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่
(Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean) และ
ส่วนเบี่ยงเบนเฉื่อยมาตรฐาน (Standard Deviation) และ**สอง** สถิติเชิงอนุมาน
(Inferential statistics) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลและการวิเคราะห์เนื้อหา
(Content analysis) โดยการอนุมานค่าที่ได้ไปยังค่าพารามิเตอร์ (Parameter) ของ
ประชากรซึ่งเกี่ยวข้องกับการประมาณค่าและการทดสอบสมมติฐาน (Hypothesis
testing) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรซึ่งจะใช้การวิเคราะห์เชิงสาเหตุ
เส้นทางความสัมพันธ์ (Path Analysis) เพื่อหาผลทางตรงและทางอ้อมของตัวแปร
การทดสอบทิศทางความสัมพันธ์สำหรับขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณและการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุถดถอย
(Multiple Regression) สำหรับวิเคราะห์ความเป็นอิสระระหว่างตัวแปรและเพื่อ
ค้นหาค่าปัจจัยตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออก
เครื่องหนังไทยเพื่อหาข้อสรุปว่า จะยอมรับหรือปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

สมมติฐานการวิจัย (H1) คุณลักษณะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิง
สาเหตุต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย

(H1a) คุณลักษณะผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางตรงต่อการบริหารจัดการ
อุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย

(H1b) คุณลักษณะผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางอ้อมต่อการบริหารจัดการ
อุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง อายุประมาณ 26-35 ปี ตำแหน่งเป็นผู้จัดการ การศึกษาระดับปริญญาตรี ทำงานในองค์กรมาแล้วประมาณ 6 – 10 ปี มีประสบการณ์ในการส่งออกเครื่องหนัง 11-15 ปี ในส่วนขององค์กรพบว่า ส่วนใหญ่มีบุคลากรประมาณ 21-29 คน โดยมากองค์กรได้ดำเนินงานมา 15 ปีหรือมากกว่า ลักษณะขนาดเล็ก ประเภทธุรกิจที่พบมากที่สุดคือ ในรูปแบบของบริษัท โดยส่วนใหญ่จำนวนมากก่อตั้งบริษัทมาแล้ว 11-20 ปี ลักษณะการดำเนินธุรกิจแบบรับจ้างผลิตและผลิตเพื่อจำหน่ายเองตามลำดับ (แสดงดังตามตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

จำแนกตาม		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	หญิง	247 คน	58.5
2. อายุ	26-35 ปี	199 คน	47.4
3. ตำแหน่ง	ผู้จัดการ	209 คน	49.7
4. การศึกษา	ปริญญาตรี	296 คน	70.5
5. จำนวนปีที่ทำงานในองค์กรนี้	6-10 ปี	150 คน	35.7
6. ประสบการณ์ส่งออกเครื่องหนัง	11-15 ปี	149 คน	35.5
7. ขนาดของบุคลากรในองค์กร	21-99 คน	217 คน	51.7
8. จำนวนปีที่องค์กรดำเนินการฯ	15 ปีหรือมากกว่า	153 แห่ง	36.4
9. ขนาดของสถานประกอบการ	ขนาดเล็ก	339 แห่ง	80.7
10. ลักษณะประเภทธุรกิจ	บริษัท	304 แห่ง	72.4
11. จำนวนปีที่ก่อตั้งบริษัทถึงปัจจุบัน	11-20 ปี	179 แห่ง	42.6
12. ลักษณะการดำเนินธุรกิจ	รับจ้างผลิตและผลิตเพื่อจำหน่ายเอง	269 แห่ง	64.0

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็น

คุณลักษณะของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมส่งออกเครื่องหนังไทย จากความคิดเห็นโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 420 ตัวอย่างที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหาร พบว่า ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมเท่ากับ .431 หมายความว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน (แสดงดังตามตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อคุณลักษณะผู้บริหาร

คุณลักษณะผู้บริหาร	ความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. ท่านมีความเชื่อมั่นแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมส่งออกของท่าน	4.17	.730	เห็นด้วยมาก
2. ท่านเชื่อว่าการส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการอุตสาหกรรมส่งออกจะทำให้ประสบ	4.26	.641	เห็นด้วยมากที่สุด
3. ความสำเร็จ	4.12	.700	เห็นด้วยมาก
4. ท่านมีอำนาจเต็มในการตัดสินใจการส่งออกใน	4.07	.673	เห็นด้วยมาก
5. องค์การของท่าน	4.16	.717	เห็นด้วยมาก
ท่านพึงพอใจระบบและการบริหารจัดการ			
6. อุตสาหกรรมของท่าน	4.00	.666	เห็นด้วยมาก
การบริหารจัดการองค์การของท่านได้ประสบ			
7. ความสำเร็จตามนโยบายบริษัท	3.90	.748	เห็นด้วยมาก
กิจการของท่านได้มีการบริหารความสัมพันธ์กับ			
8. ผู้จัดจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง	3.94	.681	เห็นด้วยมาก
กิจการของท่านได้สร้างความสัมพันธ์ใน			
9. อุตสาหกรรมเครือข่ายหรือที่เกี่ยวข้องและ	4.14	.631	เห็นด้วยมาก

คุณลักษณะผู้บริหาร	ความคิดเห็น		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
10. สนับสนุน ท่านได้มีการปฏิสัมพันธ์และปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน หรือผู้ปฏิบัติงานด้วยความเป็นมิตรที่ดีเสมอ ท่านได้พบและติดต่อสื่อสารกับลูกค้าของท่าน อย่างต่อเนื่อง ท่านพึงพอใจกับผลการดำเนินการส่งออกในปี 2553 เมื่อเทียบกับปี 2554	3.95	.771	เห็นด้วยมาก
รวม	4.07	.431	เห็นด้วยมาก

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะผู้บริหาร จากกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$) ในข้อคำถาม การสั่งสมประสบการณ์การบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกจะทำให้ประสบความสำเร็จ ($\bar{X} = 4.26$) มากที่สุด รองลงมาคือ เชื่อมั่นแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออก ($\bar{X} = 4.17$) และการบริหารจัดการองค์การได้ประสบความสำเร็จตามนโยบายบริษัท ($\bar{X} = 4.16$)

จากผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของการบริหารจัดการอุตสาหกรรมส่งออกเครื่องหนังไทยในแต่ละองค์ประกอบ (แสดงดังตามตารางที่ 3)

ตารางที่ 3

ตัวแปร แฝง	ตัวแปร สังเกตได้	ค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading)			t	R ²
		b	S.E.	B		
CA	CA1	0.997	0.074	0.871	13.465*	0.758
	CA2	1.000		0.694		0.482
VC	VC1	0.762	0.066	0.721	11.461*	0.520
	VC2	1.000		0.815		0.664

*P<0.05

ตัวแปรแฝง CA หมายถึง คุณลักษณะผู้บริหาร

ตัวแปรสังเกต CA1 หมายถึง ภาวะผู้นำ

ตัวแปรสังเกต CA2 หมายถึง ประสิทธิภาพและทัศนคติ

ตัวแปรแฝง VC หมายถึง การสร้างคุณค่า

ตัวแปรสังเกต VC1 หมายถึง ความพึงพอใจ

ตัวแปรสังเกต VC2 หมายถึง ความสัมพันธ์

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

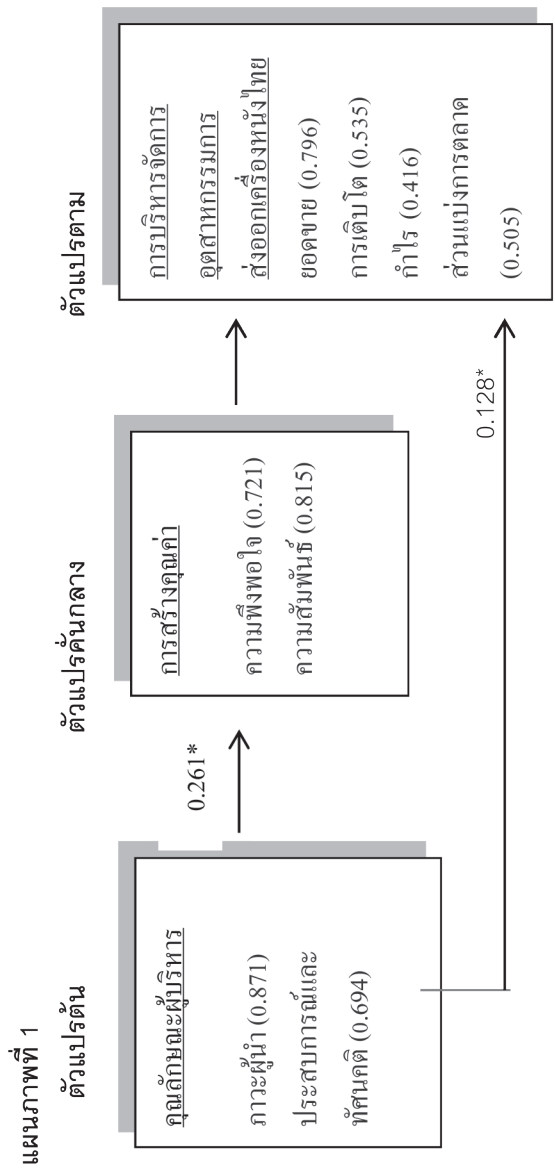
ก่อนที่จะทำการทดสอบสมมติฐานที่กล่าวมาข้างต้น มีความจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้ทดสอบในการวิจัยได้แก่ คุณลักษณะผู้บริหาร ภาวะผู้นำ ประสิทธิภาพ และทัศนคติ โดยการทำการ Correlation matrix เสียก่อนเพื่อดูว่าตัวแปรอิสระที่อยู่ในการศึกษา มีความสัมพันธ์กันสูง ($r \geq 0.80$) หรือไม่ เพราะจะส่งผลให้ค่าสัมประสิทธิ์ที่ใช้ในการประมาณขนาดความแม่นยำที่จะเกิดขึ้นในความสัมพันธ์ทางบวกสูงเท่านั้น (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2540:224-227) ผลที่ได้พบว่าพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ใช้

ในการวิจัย ประกอบด้วยคุณลักษณะผู้บริหารเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ประสิทธิภาพ และ ทศนคติ ไม่มีความสัมพันธ์กันสูง ($r \geq 0.80$) ทำให้ไม่เกิดปัญหาสถานะความสัมพันธ์กันเองระหว่างคู่ตัวแปร (Multicollinearity) ส่งผลให้ตัวแปร ที่ใช้ในการวิจัยมีความเหมาะสมที่จะใช้ในการวิเคราะห์สมมุติฐาน ทำการวิเคราะห์

ผลการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ (CA1) ประสิทธิภาพ และทศนคติ (CA2) ต่างมีความสอดคล้องกับคุณลักษณะผู้บริหาร (CA) ซึ่งเป็นตัวแปรแฝง (น้ำหนักปัจจัย ตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป) (ค่าสัมบูรณ์) โดยให้ค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor loading) เท่ากับ 0.871 และ 0.694 ตามลำดับและแต่ละปัจจัยสามารถอธิบายความผันแปรของคุณลักษณะผู้บริหารได้ร้อยละ 75.8 และ 48.2 ตามลำดับ สรุปได้ว่า องค์ประกอบคุณลักษณะผู้บริหารมีความเที่ยงตรงทั้งนี้เนื่องจากค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor loading) มีค่าตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป (ค่าสัมบูรณ์) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546:27-30)

การสร้างคุณค่า พบว่า ตัวแปรสังเกตได้ ประกอบด้วยความพึงพอใจ (VC1) ความสัมพันธ์ (VC2) ต่างมีความสอดคล้องกับการสร้างคุณค่า(VC) ซึ่งเป็นตัวแปรแฝง (น้ำหนักปัจจัยตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไป) (ค่าสัมบูรณ์) โดยให้ค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor loading) เท่ากับ 0.721และ0.815 ตามลำดับและแต่ละปัจจัยสามารถอธิบายความผันแปรของการสร้างคุณค่าได้ร้อยละ 52.0 และ66.4 ตามลำดับ

ผลการพิจารณาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ พบว่า 1) คุณลักษณะผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางตรงและทางอ้อมต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย โดยผ่านการสร้างคุณค่าของตัวผลิตภัณฑ์ มีความสัมพันธ์ทางบวก ($P < 0.05$) ซึ่งให้ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient = 0.155; DE = 0.128 IE = 0.261) (แสดงดังตามแผนภาพที่ 1) นั่นคือ คุณลักษณะผู้บริหารย่อมส่งผลให้การบริหารจัดการการส่งออกเครื่องหนังไทย (แสดงดังตามตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 : สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยดังนี้

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย		
	สถิติพล	ค่า P-value	ยอมรับ/ปฏิเสธ
สมมติฐานที่ 1 (H1) คุณลักษณะผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย	DE = 0.128* IE = 0.261*	P<0.05	ยอมรับ (H1a)(H1b)

อภิปรายผล

จากสมมติฐานการวิจัยเพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทยที่ว่า คุณลักษณะผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย ประกอบด้วยสองสมมุติฐานย่อยคือ

H1a : คุณลักษณะผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางตรงต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย และ H1b : คุณลักษณะผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางอ้อมต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย

จากผลการทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย ผ่านการสร้างคุณค่าของตัวผลิตภัณฑ์ ($P < 0.05$) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกซึ่งให้ค่าสัมประสิทธิ์เส้นทาง (Path Coefficient = 0.155; DE = 0.128 IE = 0.261) ผลที่ได้พบว่า คุณลักษณะของ

ผู้บริหารมีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ (H1) ซึ่งพบว่ามีทั้งความสัมพันธ์ทางตรงและทางอ้อม (ยอมรับ H1a และ H1b) จึงสามารถสรุปได้ว่า อุตสาหกรรม การส่งออกเครื่องหนังไทยที่มีคุณลักษณะผู้บริหารที่ดีย่อมส่งผลให้การบริหารจัดการการส่งออกเครื่องหนังไทยดีด้วย

จากผลการทดสอบ พบว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์ทางตรงและทางอ้อมต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Drucker (2002:88) ที่ว่า การบริหารคือ ศิลปะในการ ทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่นตลอดจนคุณลักษณะผู้บริหารที่ดีตามหลักการ บริหารจัดการของ Boylan (2003:6) ต้องเป็นผู้เสียสละและทำงานอย่างเอาใจจริงกับ งานส่งออก โดยจากประสบการณ์ที่ซ่อนเร้นอยู่ในตัวตนเองสามารถแสดงออก โดยการคิด พูดและสิ่งที่ทำซึ่งประกอบไปด้วย (1) อายุของผู้บริหารเป็นการบ่งบอก ถึงความเชื่อถือ การมีประสบการณ์ (2) เพศ (3) ระดับการศึกษา เป็นเครื่องชี้ถึง ความสามารถมีทักษะในหน้าที่และการจัดการนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุด ลักษณะผู้บริหารมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Tichy and Devanna (1986) พบว่า ความสำเร็จจะขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ ค่านิยมและทักษะซึ่งเป็นคุณลักษณะของ ผู้นำหรือผู้บริหาร เนื่องจากลักษณะผู้บริหารที่ดีต้องเป็นผู้เสียสละและทำงานอย่าง เอาใจจริง มีการสะสมความรู้จากความสำเร็จ ความล้มเหลวและมีทัศนคติที่เกิด จากการเรียนรู้ นอกจากนี้คุณลักษณะของผู้บริหารยังมีความสัมพันธ์กับการบริหาร เพราะ ว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นผู้จัดการมีประสบการณ์การทำงานการส่งออก เครื่องหนังไทย ผู้บริหารมีความเชี่ยวชาญและความชำนาญเพียงพอเกี่ยวกับการ บริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทย สามารถสรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการอุตสาหกรรม การส่งออกเครื่องหนังไทย ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุป

จะเห็นได้ว่าหากผู้นำองค์กรมีวิธีการบริหารจัดการภายในที่ดีและมีความเหมาะสมมากเพียงใด ย่อมส่งผลต่อการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทยมากขึ้นเพียงนั้น เหตุผลที่เป็นเช่นนั้น เพราะจากคุณลักษณะผู้บริหารซึ่งเป็นผู้หนึ่งที่เข้ามาทำหน้าที่ในการบริหารจัดการงานภายในองค์กร จะต้องนำมาซึ่งความสามารถด้วยตัวของผู้บริหาร โดยภาวะความเป็นผู้นำอันเป็นลักษณะเฉพาะตัวอาศัยประสบการณ์และจากทัศนคติในด้านต่าง ๆ มาประกอบกันอันส่งผลต่อการบริหารและการดำเนินงานซึ่งเป็นกระบวนการของกิจกรรมการทำงานร่วมกันของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเพื่อให้การปฏิบัติงานมีความต่อเนื่องและการประสานร่วมมือกันทำงานของบุคคล กลุ่มบุคคลและทรัพยากรอื่น ๆ ภายในองค์กรเพื่อวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ระบุว่า คุณลักษณะของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรมีการศึกษาต่อไปในเรื่องเกี่ยวกับภาวะผู้นำของสถานประกอบการเพื่อความอยู่รอดของอุตสาหกรรมการส่งออกขนาดย่อม ซึ่งจะทำให้ผลการวิจัยที่ได้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เหมาะแก่การนำไปพัฒนาอุตสาหกรรมการส่งออกเครื่องหนังไทยให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นต่อไปในภายภาคหน้า

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการค้าส่งออก.(2554). รายชื่อผู้ส่งออก (Exporter List). ม.ป.ป.

<http://www.dephtai.go.th>.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2546). การวิเคราะห์สถิติขั้นสูงด้วย SPSS for Windows. (ครั้งที่ 3) กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เฉลิมพงศ์ มีสมนัย. (2549). **การบริหารองค์การ**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์แห่ง
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. (2550). **บุคลิกภาพและภาวะผู้นำ**. เอกสารประกอบคำ
บรรยายหลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัย-
สยาม.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2540). **เทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวแปร
สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์**. (ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เลียงเชียง.

Boylan, P.J. (2012). **The theory of management: Introduction to the
heoretical and philosophical basis of Modern management.**

Retrieved March 5 from <http://www.city.ac.uk/artspol/theorymgt.htm>

Drucker P.F. (2002). **The Effective Executive**. New York: Harper & Row.

Leonidou (1998:28) Leonidou L.C. (1988). Factors Stimulating Export
Business: An Empirical Investigation, **Journal of Applied Business
Research**, p.28.

Tichy, N.M.and Devanna, M.A. (1986). **The transformational leader**.
Training and Development Journal, 40(7): 27- 32.